

Proč s skladišči za klavno živino, ki so pravcata gnezda za živinske kužne bolezni in v katerih prej zdrava in rejena klavna živina le shajša je in dobi razne bolezni.

Razbremenitev Avstrije in močnejša pritegnitev Ogrske je tedaj zapoved samoohranitve. Kako nazaduje stevilo živine, naj svedoči občina Zibika v celjskem glavarstvu. Stevilo živine je nazadovalo od 1200 glav l. 1914 na 215 glav dne 1. dec. 1917! Če bo šlo tako dalje, tedaj je v doglednem času naša živinoreja uničena.

Mo torej vprašamo:

1. Ali so Njih ekscelenci znane te razmere?
2. Kaj namerava vlada ukreniti v varstvo spodnještajerske živinoreje in poljedelstva?

Dunaj, dne 20. februarja 1918.

Sajenje tobaka na Štajerskem.

Tobačna režija je vendar enkrat ugodila vsestranskim željam štajerskih kmetov, da se poskusi z nasadi tobaka. V zadnji seji dežel. odbora se je razpravljalo o tem vprašanju, ker je tobačna režija izročila predpriprave dežel. nemu odboru. Kulturni poročevalec Franc grof Attems je obširno poročal o tozadevnih načrtih in priporočal za nasade le pokrajine vzhodno od črte Wildon — Pragersko. Nemški mestni zastopniki so se izrekli odločno proti, češ, da se naj raje bavi kmetijstvo s setvijo žita in pridelkov, ki so potrebni za prehrano; slov. odbornik dr. Verstovšek je odločno ugovarjal tem predlogom, ker bi se na ta način deželi odtegnila nova panoga, za katero so se že toliko potegovali razni zastopniki kmetijstva. Poskusi bodo pokazali, če se tobak obnese in če tudi donaja več dobička kakor drugi nasadi. Zlasti se je pa zavzel dr. Verstovšek za slovenski del dežele. Zopet so se našli strokovnjaki, ki so trdili, da na Sp. Štajerskem podnebje ni ugodno. Odbornik dr. Verstovšek je to trditev zavračal, češ da bodo še le poskusi dognali, kolikor je na tem resnice. Stal je predlog, da se tudi vzame v poštev celjsko okrožje in ozemlje ob Sotli in Savi. Njegovi predlogi so se sprejeli.

Opozarjamo že sedaj posestnike, da bo razpis in pojasnilo v „Gospodarskem Glasniku“ (glasilo c. k. kmetijske družbe) od 15. t. m.

Gospodarji, ki bodo hoteli poskušati z nasadi, bodo morali prijaviti, da so pripravljeni skleniti pogodbo. Seme se bo dalo brezplačno. Približno se dobi na ha ($1\frac{3}{4}$ orala) 10 mer-skih stotov tobaka, katerega plača tobačna režija stot po 159 K, če je dobre kakovosti. Leta 1918 se bo nasadilo na Štajerskem za poskušnjo samo 20 ha zemlje s tobakom. Opozarjamo posestnike na razglas v „Gosp. Glasniku“, katerega dobivajo udje kmetij-ke družbe brezplačno.

Razne politične vesti.

V državni zbornici se je v torkovi (12. marca) seji vršila razprava o zakonski predlogi, ki določa, da je država dolžna dati odškodnino za protizakonita kršenja tekom te vojske, nadalje o zakonski predlogi, da je država dolžna dati odškodnino osebam, ki so bile neopravičeno težko ranjene ali usmrčene ali zaprte in končno zakonsko predlogo o proglašanju koga za mrtvega. K prvi točki je med drugimi govoril tudi dr. Benkovič, ki je zahteval, da se podaljša za dvojno časovno dobo rok, v katerem sme prizadeta oseba zahtevati odškodnino ter da se tudi dovoli poškodnina s ovcem oseb, ki so bile med to vojno v Bosni in Hercegovini nezakonito usmrčene, oškodovane ali pa zaprte zbornica je sprejela zakonsko predlogo in tudi resolucije, katere je stavil poslanec dr. Benkovič. Tudi drugo točko dnevnega reda glede odškodnine osebam, ki so bile protizakonito zaprte, je zbornica sprejela. V isti seji so naši po-

slanci stavili več predlogov, interpelacij in vprašanj. Poslanec dr. Korošec je stavil interpelacijo glede postopanja tujstega mestnega urada proti tujski Narodni čitalnici, nadalje celo vrsto predlogov glede nakazila živin in premoga konfisciranim na kranjskem, glede slučaja grdega ravnanja z vojakmi glede nekega slučaja pristranskega poizvedovanja velikovskega okrajnega glavarstva, glede slučaja, da mariborsko državno pravdnistvo ni hotelo zasledovati ovaduba, ki je obrekoval nekega Slovenca in še več drugih.

Nemško gospodarstvo v Gradcu je tako „vzorno“, da izkazuje mestni proračun tega „najbolj nemškega mesta“ za leto 1918 do 5 milijonov K primanjkljaja, kljub temu, da se mnoge graške šole in drugi zavodi vzdržujejo z deželnim davčnim denarjem. V tem je vključenih na stotine kron, ki jih plačujejo slovenskoštajerski davkoplačevalci. Čemu bi se naj slovensko ljudstvo naprej delalo Nemcem roboto! Proč od Nemcev! Za Jugoslovane Jugostavijo, v kateri bo prišel Slovenec in kmet do veljave in besede!

Ogrski Slovaki so poslali cesarju Karlu odprto pismo, v katerem ga prosijo, naj jim da zaželjeno svobodo in naj jih reši izpod tujega (madžarskega) jarma. Slovaki prosijo vladarja, naj povzroči, da dobi cesarju zvest slovaški narod narodno enakopravnost, kakor jo imajo Madžari in Nemci. Pismo končuje z besedami, obrnjenimi proti Madžarom: „Kar nočete, da bi vam drugi storili, tudi vi njim ne storite!“

Vprašanje samostojne ogrske armade je zopet stopilo v ospredje. Avstrijski ministrski predsednik Seidler je izjavil, da Ogrji ne morejo sami določiti ali izvesti samostojne ogrske armade, ampak da morajo po določitih nagodbah med Avstrijo in Ogrsko v to dobiti poprej dovoljenja avstrijskega državnega zbora. Ogrski ministrski predsednik Wexerle pa proti temu ugotavlja, da usta novitev samostojne ogrske države Avstrije nič ne briga in da ima o tem določevati edino ogrski narod sporazumno s svojim kraljem. Madžari torej uporabljajo duzilcem za to da se čisto osamosvojijo. In Nemci so tako nespametni da proglašajo duzilcem kot potrebo za našo monarhijo.

Profesor iz Nemčije Henrik Friedjung objavlja v listu „Vossische Zeitung“ članek, v katerem pravi, da je avstrijski katoliški misleči profesor dr. Lamaš, Nemeč po rodu, pisal cesarju Karlu obširno pismo, v katerem prosi cesarja, naj skuša Avstrijo odtrgati od zveze z Nemčijo, ki je kriva, da se ne bomo kmalu prišli do mira. Naš zunanji minister grof Černin pa je baje cesarju izjavil, da odstopi če cesar odobri Lamašev načrt.

Angleški minister Cecil je izjavil dne 9. marca, da se vrši sedaj velika borba za svetovno gospodarstvo. Nemčija hoče zagospodariti nad celim svetom. Njej stojita predvsem nasproti Anglija in Japonska. Ker Nemčija ne more ugonobiti Francije, se je navalila na vzhod in hoče postati gospodarica Rusije. Njej se bo ustavljala Japonska s svojo vojno silo. Če bo Japonska premagala Nemčijo na vzhodu in bo rešila Rusijo nemške sile, ji bo hvalen ves svet — tako govori Anglež.

Tedenske novice.

Važno za vse naročnike! Nekateri naročniki lista za leto 1918 še niso plačali. Vsem takim bomo napravili pri oni prihodnjih številkom d. r. križ na ovitek, da jih opozorimo. Kdor bi dobil križ po krivici, naj takoj piše na upravnistvo našega lista, kdaj je plačal in koliko je plačal, da se ta pomota popravi. Omenimo, da so pri poštni hranilnici uradnice več mesecev stavkale, tako, da so pčolnice do nas prišle navadno šele čez tri tedne. Marsikaj se je pri tem tudi založilo in mogoče tudi izginilo; zato pomote ne bodo izključene. Raditega prosimo že zdaj cenj. naročnike, da nas na pomoto takoj opozorijo in nam kratko pišejo, kdaj so plačali in koliko so poslali. Krivice nočemo nikomur delati. — Upravnistvo.

Cesarju se je rodil sin. V nedeljo, dne 10. t. m., ob 11. uri dopoldne, je cesarica Zita v Baden pri Dunaju porodila krepkega dečka. Sto in en strel je naznanjal v nedeljo in ponedeljek veselo novice po vsej državi. Cesarica-mati in mladi princ sta čvrsta in zdrava. Krst novorojenega nadvojvode je bil v torek, dne 12. marca, ob 3. uri popoldne v Baden. Pri krstu je dobil ime Karel Ludovik Marija Franc Jožef. Krstil ga je dunajski kardinal-nadškof dr. Piffi. Krstna botra sta mu bila bavarski kralj in kraljica. Nadomestovala sta ju avstrijski nadvojvoda Friderik in nadvojvodinja Izabela. Botrovo darilo je prinesel novorojenčku bavarski poslanik. — Novorojeni otrok je peti otrok cesarske dvojice. Prvorojenec in prestolonaslednik je nadvojvoda Franc Jožef Oton, rojen dne 20. novembra 1912, drugi otrok je princezinja Adelajda, rojena dne 3. januarja 1914; tej sledi nadvojvoda Robert, rojen dne 8. februarja 1915, in nadvojvoda Feliks Friderik Avgust, rojen dne 31. maja

1916. — Poroka cesarske dvojice se je vršila dne 21. oktobra 1911. Cesar Karel je rojen dne 17. avgusta 1887, cesarica Zita je rojena dne 9. maja 1892. Vlado je nastopil cesar Karel dne 22. novembra 1916. — Cesar Karel se je kot veren katoličan zahvalil Bogu za srečen porod s tem, da je v nedeljo, ponedeljek in torek prisostvoval zahvalnim službam božjim. Po vsej državi so se vršile slovesne sv. maše kol zahvala Bogu za srečen porod. Cesar bo te dni pomilostil večje število obsojencev, ki so se pregrešili zoper kazenske zakone. Jugoslovani kličejo: Bog živi cesarja Karla in cesarico Zito ter visokega novorojenčka!

Duhovniška vest. V četrtek, 7. marca je bil preč. g. Ivan Bohanec, dekan v Šmarju pri Jelšah, inštaliran v Mariboru za častnega kanonika.

Prošnja oo. frančiškanov v Brežicah. Kakor znano, je strahoviti potres dne 29. jan. 1917 frančiškanski samostan v Brežicah tako uničil, da se mora popolnoma podreti in na novo sezidati; cerkev, ki je posvečena sv. Antonu Padovanskemu, je pa zelo močno poškodovana. Polovico samostana se je že podrlo, da se novemu napravi prostor. Ker je delo radi pomanjkanja stanovanja nujno potrebno, a samostan nima nikakoršnega premoženja zato samostansko predstojništvo trka na usmiljena srca in prosi pomoči, da more priti do prepotrebne stavbe. Da bi se darovi lažje nabirali, je samostan dal napraviti podobice sv. Antona, ter prosi, naj bi se dotični, ki bi hoteli te podobice novi stavbi v prid razprodajati, pismeno pri podpisaneu oglašili in sporočili koliko podobice bi sprejeli. Da ne bo kdo mislil saj se je za Brežice povsodi pobiralo in dosti nabralo, naj bo povedano, da samostan po določitih mešne komisije ne dobi od tega denarja niti vinarja. Sv. Anton naj ves trud povrne! Brežice 28. febr. 1918. P. Ananija Vračko, gvardijan.

Petkrat odlikovan štajerski Slovenec. Nadporočnik Vladimir Vauhnik, sin nadučeteja g. M. Vauhnik pri Sv. Marku niže Ptuj, je dobil nedavno že peto odlikovanje, in sicer vojaški zaslužni križec III. reda z vojnimi okrasom in n. e. c. Dobil je to visoko odlikovanje za hrabrost pri gori Lungara na Laškem, katero je po hudih bojih s svojo stotnijo iztrgal Italijanom Vladimir Vauhnik je bil ob času bivanja cesarja Karla v Bolcanu pozvan k cesarju in mu je moral pripovedovati o svojem junaškem činu. Obenem z Vauhnikom je dobil isto odlikovanje tudi njegov prijatelj stotnik Lavrič pl. Zaplaz. Odlikovanca sta zavedna Slovenca in služita pri Kranjskem polku.

Devetdesetletnica. V Varaždinskih toplih je obhajala pri svojem sinu direktorju Gabrieu gospa Amalija Kukovič dne 6. marca svoj devetdeseti rojstni dan. Gospa je čila in zdrava, bere in piše brez ocal. Ona je iz znamenite hiše Orožnove na Laškem. Vsi njeni znanci ji k tej redki slavnosti častitamo!

Slovesna izročitev izjav slovenskega ženstva za deklaracijo predsedniku Jugoslovanskega kluba se vrši, kakor se nam poroča iz Ljubljane, v nedeljo, 24. t. m. in sicer ob 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Union. Svečanosti bodo prisostvovali narodni voditelji Ljubljansko slovensko ženstvo pripravlja za to priliko sijajno narodno manifestacijo in računati je predvsem na mnogobrojno udeležbo poštrevolnih nabiralk podpisov.

Nemcem dovoljujejo hujskati. Slovincem pa prepovedujejo društvene občne zборе. V nedeljo so privandrani tujci, lutrovci Švabi in odpadniki smeli v Št. Ilju zborovati celo pod milim nebom, dasiravno je bil shod naznanjen le kot navadno zborovanje. Nemci so smeli pod milim nebom in pod zaščito c. k. komisarja in ob navzočnosti žandarjev hujskati proti Slovincem, proti katoličanom in celo proti cesarski hiši, Slovenski Kmeti Zvezi pa je vlada sporazumno s celjskim magistratom prepovedala društven občni zbor v Celju.

Lutrovski Nemci odpovedujejo zvestobo cesarju. Na nedeljskem zborovanju v Št. Ilju je nek kričač zaklical: »Če bosta cesar in vlada še nadalje šla s Slovani in bosta ugodila zahtevam Jugoslovancov, pa nočemo mi (Nemci) s Habsburžani in z Avstrijo imeti nič več opraviti.« Ali ni to naravnost poziv k veleizdaji?

Z lažjo bi si še radi pomagali. Nasi narodni nasprotniki lažejo, da se hočemo Jugoslovani ločiti od Avstrije in od Habsburžanov ter da hočemo pod Srbe. To je čisto navadna podla laž, vrelna vsenemški lumpov. Mi se hočemo z ustanovitvijo Jugoslavije samo otresti neznoznega nemškega nad-

viadja, mi hočemo ostati pod Habsburžani, temu v dokaz že besedilo jugoslovanske deklaracije, v kateri izrecno zahtevamo »ustanovitve jugoslovanske države pod habsburškim žezlom«. Kdor drugo trdi, je lažnjivec. In kaj je tisti, ki vedoma laže, da bi bližnjemu škodovat? Lump je in ostane.

Državni poslanci štajerski so se zadnjo sredo zopet posvetovali na Dunaju o raznih pritožbah našega kmetijskega ljudstva in sklenili, da se predsednik Poslovalnice dr. Verstovšek zopet obrne na cesar. namestnijo in zahteva odpomoči. Poslovalnica je izročila namestniji vlogo z zahtevo, da se odpokliče ojašstvo, ki je dodeljeno revizijskim organom. Nadalje se je v imenu slovenskih poslancev vložila interpelacija radi rekviriranja sena. Dokazalo se je, da uradni podatki, da je Spodnji Štajer, dasiravno je imel hudo sušo, več oddal sena in slame, kakor srednji in gornji del dežele. V posebni vlogi se je zahtevalo tudi od c. kr. namestniji, da ta opusti vsako nadaljnje rekviriranje sena in slame na Spodnjem Štajerskem.

Invalidi pozor! Invalid, ki je ekonom in se dobro razume na poljedeljska dela, se takoj sprejme za oskrbnika oziroma nadzorovalca velikega posestva na Kranjskem. Priglase na poslanca dr. Verstovška.

Promet s poštnimi zavoji zopet dovoljen. Od ponedeljka dne 11. marca nadalje je promet s poštnimi zavoji zopet dovoljen.

Vse slovenske posojilnice naj bodo članice slovenske zadružne organizacije, ne — nemškega Verbanda! Zahtevajte to, člani posojilnic!

Nepotrebna pota. Od Sv. Jakoba v Slov. gor. prihajajo pritožbe, da ljudje še vedno dobivajo poklice k okrajni sodnji v Maribor, dasiravno so za našo faro že davno vpeljani mesečni uradni sodni dnevi. Zakaj se ljudem delajo nepotrebni stroški, zakaj se jim povzroča dolga in naporna pot v Maribor? Zakaj se ljudem jemlje zlati čas? Prosimo od pomoči!

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t.:
 Iz župnije Polensak: Vinkovič Marija 2 K, Florjanec Marija 2, Potočnik Anton 2, Meško Franc 2, Majcen Ana 2, Korenjak Marija 2, Janžekovič Franc 1, Kovačec Valentin 1, Majcen Neža 3, Kolarič Franc 2, Erlih Marija 3, Kokol Liza 2, Kukovec Marija 3 K, Florjanec Anton 2, Hrga Marija 2, Bec Janez 1, Vičar Roza 60 v, Holec Treza 10 K, Šostarič Ana 80 v, Munda Neža 1, Čuš Janez 1, Segula Franc 20 v, Zorko Ana 2 K, Kuhar Marija 2, Nedeljkovič Marija 1, Klinar Marija 40 v, Korenjak Franc 10, Zelenko M. 2, Vičar Franc 4, Majcen Anton 4, Ciglaric Neža 3, Sori Liza 3, Šumenjak Antonija 2, Šumenjak Mar. 2, Siro Marija 2, Golob Marija 2, Slana Franc 2, Vrščič Franc 2, Janžekovič Marija 2, Pintarič Janez 2, Pozniš Ana 2, Sori Marija 2, Petek Marija 2.40 K, Tuš Viljem 1.20, Čuš Helena 1, Kovačec Marija 1, Mauko Treza 1, Vrščič Hedvika 1, Klemenčič Martin 1, Hojnik Marija 1, Majcen Marija 1, Klemenčič Marija 1, Kranjc Treza 1, Slana Blaž 1, Pisane Peter 1, Keček Janez 1, Novak Jožef 1, Janžekovič Marija 2, Kolarič Marija 1, Kolarič Liza 3, Segula Ana 1, Segula Marija 2, Segula Julia 1, Janžekovič Franc 1, Šestko Marija 2, Slana Treza 2, Zavec Marija 2, Segula Neža 60 v, Kontarščak Marija 1.10, Samperl Kata 10, Samperl Liza 2, Samperl Marija 10, Bezjak Treza 1, Bezjak Gera 2, Bezjak Helena 2, Lajh Marija 1, Lajh Liza 1, Horvat Kata 2, Grašič Treza 1, Debenjak Marija 1, Vinkovič Ana 3, Dolensak Marija 2, Kovačec Barba 3, Petek Marija 1, Petek Micka 1, Janžekovič Marija 2, Janžekovič Ana 3 K, Keček Micka 1, Hrga Marija 3, Čuš Marija 1, Keček Marija 3, Keček Liza 2, Keček Treza 1, Majcen Marija 2, Majcen Ana 1, Poplatnik Gera 4, Visentak Treza 4, Pintarič Micka 1, Pintarič Marija 5, Bec Geza 1, Bec Liza 1, Vojsk Neža 1, Vrbnjak Alojzija 2, Vrbnjak Leopold 1, Vrbnjak Marija 2, Vrbnjak A. 1, Vrbnjak Anton 1, Vrbnjak Janez 2, Horvat Liza 1, Novak Marija 1, Majcen Matjaš 1, Novak Jož. 1, Mauko Vincenc 1, Brenhole Janez 1, Kukovec Ivana 1, Čvetko Jožef 1, Plohl Marija 1, Čuš Marija 1 K, Vičar Alojz 1, Bezjak Urša 10, Majcen Andraž 1 K, Kovačec Treza 1, Vrbnjak Donat 1, Vrbnjak Tonka 1, Vildin Treza 1, Plohl Urša 1, Plohl Lovrenc 2, Brenhole Otilija 1, Zagoršak Veronika 1, Žgeč Ana 1, Majcen Ana 2, Klajžar Frančiška 2, Klajžar Gera 2, Petek Jožeta 2, Petek Gera 2, Žitnik Marija 1, Segula Marija 2, Tobias Veronika 5, Hojnik Helena 2, Muršič Marija 2, Pukšič Marija 2, Muršič Marija 1, Petek Marija 1, Feguš Marija 1, Klajžar Veronika 1, Krušič Marija 1, Janžekovič Ivana 2, Primožič Marija 2, Roškar Marija 1, Kovačec Trezika 1, Valenko Ana 1, Zorko Rozalija 1, Brumen Veronika 2 K, Brumen Marija 2, Visentak Marija 2, Šestko Gera 4, Segula Mica 5, Zagoršak Marija 5, Šostarič Neža 3, Kranjc Marija 2, Nemeš Anica 2, Gorup Filomena 4, Lebar Angela 4, nadučitelj Jožef Gorup 10, Mežnaric Jožef 2, Ozebek Osvald 2, Vrbnjak Anton 1, Horvat Kata 1, Kovačec Treza 1, Janžekovič Anton 2, Gera in Veronika Janžekovič 2, Marija Janžekovič 1, Petek Liza 1, Pluško Neža 1, Pluško Marija 2, Ivana 2, Kvar Veronika 1.20, Muhič Anton 2, Zor-

man Marija 1, Zveglja Marija 1, Majcen Marija 1 K, Horvat Neža 1, Janžekovič Jožef in Treza 2, Petek Ivana 2, Petek Ivana 1, Čuš Alojz 1, Čuš Jožef 1, Golob Kata 2, Petek Marija 1, Janžekovič Marija 50 v, Keček Julia 1, Jurhan Marija 1, Kelenc Jožef 2, Kelenc Franc 2, Kelenc Barba 2, Šumenjak Fran. 1, Kondrič Apolonija 1, Petek Liza 1, Petek Matilda 1, Silak Marija 1, Plohl Liza 2, Plohl Marjeta 1, Šumenjak Ivana 1, Hojnik Marija 1, Silak Ana 1 K, Horvat Kata 1, Žuran Liza 1, Petek Marija 1, Plohl Janez 2, Petek Jožef 5, Meško Franc 30, Kukovec Apolonija 20, razni 21.46, neimenovan 23.54, skupaj: 500 K. — Prisrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Križev pot za vojni čas je nedavno izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vsebinska je mila, res v srce segajoča, napašajoča se na razna razmere, ki so nastale vsled vojske ter silno tolažljiva za trpeče domače vojskujočih se vojakov. Pridejane so molitve za mir, kakor tudi prošnje za žive in pobožnost za duše rajnih naših vojakov. Knjižica stane s poštnino vred 30 vinarjev in se na roča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jo jako priporočamo!

Vojaška pisanka. Priporočamo vojakom za sanko izborna knjižica »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini, spisal dr. M. Slavič.« Njega Velikanstvo cesar Karel I. in cesarica Zita sta z hvale pisatelju sprejela to knjižico v slovenskem in nemškem jeziku ter odločila en izvod za hišno fideikomisno knjižico. Vojni maršal Borojevič je izjavil, da bo ta knjižica njemu in njegovim junakom imenitno služila. Knezoškofjski urad v Mariboru jo imenuje »najboljšo vojni knjižico.« Za vsakim evangelijem je kratka razlaga in jako primerni opomin za versko življenje. V dodatku je pa še kratek molitvenik, z jutranjimi, večernimi, spovednimi, obhajilnimi, mašnimi molitvami, križev pot, več litani, nauki o vesoljni odvezi, o popolnem kesu, o pripravi za smrt s primernimi molitvami. Ta knjižica je razširjena med vojaki že v okoli 65 000 izvodih. Kateri vojak še je nima, naj si jo naroči, ali pa mu jo naj domači naročijo. Vsakemu bo dobra verska spremljevalka. Stane v tiskarni sv. Cirila v Mariboru samo 50 vinarjev. Kdor želi v večji množini naročenim izvodom še večji popust, naj piše založništvu »Knezoškofjske pisarne v Mariboru.«

Za Jugoslovansko deklaracijo so nam došle še naslednje izjave: Občinski odbor občine Št. Peter nižje Maribora, Paka, Drstela pri Ptuj, trg Podsreda, Ciglenice pri Mariboru, okolice Celje; 23 deklet in žen iz Moravcev pri Mali Nedelji, 190 iz Lehn in Ribnice na Pohorju, 96 iz Stranice pri Konjicah, 160 iz Podvinč pri Ptuj, 575 iz Št. Pavla pri Preboldu, 395 iz Petrovc, 499 iz Št. Jurija ob Taboru, 1165 iz Sevnice ob Savi.

Gospodarske novice.

Občni zbor Kmetijske družbe se vrši dne 20. in 21. marca v Gradcu. Slovenski delegati pridite vsi!

Ali si dolžan povedati orožnikom, počem si prodal vino, oziroma kupil? Vinogradnik vpraša: Pri nas orožniki poizvedujejo pri vinogradnikih, počem so svoje vino prodali in pri kupecih, oziroma gostilničarjih, počem so vino plačali. Orožniki trdijo, da je vsakdo dolžan resnico povedati in če tega ne stori, mu pretjeto s kazenskim postopanjem, češ, da se protivi njihovega uradnemu postopanju. Ali je res vsakdo dolžan orožnikom ali kak drugi uradni osebi povedati, počem je vino prodal, oziroma kupil? — Odgovor: Tako poizvedovanje po orožnikih in drugih uradnih osebah ima namen dognati, če se je kdo pregrešil proti cesarski naredbi z dne 24. marca 1. 1917, drž. zak. št. 131, ki se tiče kaznjivega naviljanja cen. Vsakdo, ki je vino prodal ali kupil, je lahko kriv prestopka te cesarske naredbe, zato ni dolžan sebi v škodo kaj izpovedati ter se sme posluževati v zmislu § 152 kaz. reda dobrote se odloči dati kaka pojasnila.

Ce je kdo pri sodišču o kaki taki zadevi, ki utegne njemu škodovati, zaslišan kot priča, ima pravico, sklicevati se na omenjeni paragraf, se odloči vsakemu pričanju, ki mu lahko škoduje. (Kmetovalec.)

Ce bodo še nadalje tako rekvirirali... Iz Kalobija pri Celju nam piše slovenski kmet med drugim: Vse nam hočejo vzeti: živino, živež in delazmožne ljudi. Jaz in mnogi kmetjski ljudje pa pravimo: Ko enkrat živine ne bo in ne kmetjskih delavcev bo poginilo vse. Kmetjski mladenci so pobiti, živež

je pobita, ljudstvo poteptano in za njim bo zadela enak usoda tudi tiste, ki jih danes kmet vzdržuje. In ko bo kmet z vašimi nasilstvi uničen in se mu bude popolnoma vzelo veselje do dela, kdo vam bo prideloval kruh?

»Štajerc« za strožjo rekvizicijo žita. Zadnji »Štajerc« očita našim kmetom, »da so začeli kmetije odtirjano žito skrivati, ter se je moralo prisiljeno rekviriranje vpeljati«. Nadalje pravi ptujski šnopsar, »da spadajo vsi dozdej zasačeni skrivalci žita klerikalni slovenski, jugoslovanski stranki, h kateri spadajo tudi ubijalci komisarja pri Ptuj. Vsi ti imajo vcepljene lastnosti ruskih boljševikov. Zapeljivce in puntarje čaka zaslužna kazen«. Tako nesramno piše »Štajerc«, ki se vedno binavsko hlina, da je »za kmeta«. Izdajalec, ovaduh kmetijskega stanu je! On kliče nad slovenskega kmeta rekvizicijske komisije, odobrava, če se koga kaznuje, ki je v veliki skrbi, kako bi prehranil svojo družino ter potrebnim delavcem oskrbel hrano, djal nekoliko žita ali krompirja na stran. Štajerc imenuje slovenske kmete »boljševike«, t. j. toliko kot puntarje. On kliče »zandarje, policaje in sodajo zoper slovenske kmete. Kmet bi potemtakem po Štajerčevem mnenju moral več oddati kot ima, saj piše »Štajerc« sam nekoliko vrst poprej, da je »kmet pridelal živil komaj za svojo potrebo«. Če je kateri kmet skril svoje žito pred tatovi in roparji, ali je to kaznjivo? »Štajerc« piše za nemškutarske in nemške meščane. On je binavski izdajalec kmetijskega stanu! Sramota za kmeta, ki ta list vzame v roke!

Zopetno rekviriranje krompirja. Vodja prehranjevalnega urada na Dunaju (naslednik ministra Höfer a) dr. Paul je izjavil: Da se pokrije potreščina 12.000 vagonov krompirja, bo potrebno zmanjšati količino, določeno za prehrano pridelovalcev v krajih kjer se prideluje krompir. To se pravi, da bodo menda zopet z vojaško silo rekvirirali krompir za mesta in vojaštvo. Kaj neki hočejo rekvirirati, ko je vendar znano, da se mnogi večji posestniki nimajo niti dovolj krompirja za seme; toliko se jim ga je odvzelo. Svarimo vlado, naj ne razburja prebivalstva z nepotrebnimi rekvizacijami.

Licitacija vojaških konj. Dne 18. marca ob 9. uri predpoldne se bo vršila v Radgoni licitacija vojaških konj. Kupci morajo imeti legitimacije od okr. glavarstva.

Krma za silo. Vojno ministrstvo je dne 11. februarja naročilo okrajnim glavarstvom, da naj s posebnimi oklici pozovejo kmetstvo prebivalstvo, naj uporabi mlado vejevje raznega drevja, nadalje pirnice (korenine) in praprotno korenje za krmo goveji živini, konjem in svinjam. Vejevje se mora dobro združiti, pirnice snažno oprati, praprotno korenine pa skuhati in nato pokladati živini. Tako svetuje vojno ministrstvo.

Nov način rekviriranja sena in živine. Pred nekaj dnevi se je pri c. kr. namestniji določilo: Po vseh političnih okrajih se izvrši nanovo rekviriranje sena po določenih komisijah. Te komisije bodo določile, koliko živine se pusti pri vsakem gospodarstvu. Za vsako glavo odrasle živine in konj se pusti 10 kg sena, za mlado živino pa po 4 kg na dan, računeno za govedo do 16. maja, za konje do konca julija. Vse drugo seno se odvzame. — Poslovalnica slovenskih štajerskih poslancev je vložila odločni protest proti temu načinu rekviriranja, zlasti radi tega, ker se namestnija ne ozira na dosedaj že oddane množine sena.

Dopisi.

Maribor. Dne 28. februarja je bil v vlak, ki pride iz Ljubljane ob 5 uri zjutraj v Maribor ukraden begunki iz Gorice pleteni voznji kovček. V njem je bilo 16.000 K v papirju, 3 zlati prstani, eden z briljantom, broška, knjiga za račune (imenik dolžnikov) ženska vrhnja suknja in obleka za 10letnega fanta ter precej jestvin. Begunka je postavila kovček pred vrata in je šla nazaj v voz po fanta. Ko pride iz voza, kovčka ni bilo nikjer. Prosila je postajne uradnike, da naj dajo nekaj ljudi da bi iskali, pa se je eden izrazil, da niso zato tukaj, da bi iskali, če se kaj ukrade. Nobeden ji ni pomagal, da bi policija preje izvedela o tatvini. Lahko bi se je bil kdo nasmilil in telefoniral na policijo. Še le ob pol 8 uri je prišla do stražnice in tam povedala svojo nesrečo. Pa kaj, ko je bil vlak že daleč za Gradcem. Uboga žena je komaj še malo živa prišla do

svoje sestre. V Gorici ji je šlo vse v nič in se da zopet ta nesreča. Denar pa ni bil njen. Bil je izposojen od brata in sestre. Žena prav mило prosi, če bi se moglo komu posrečilo izslediti tatu, da ga takoj naznani. Dotični dobi lepo darilo. — Antonija Budin, pri Čadežu, Völklbruck, Gornje Avstrijsko.

Pobrežje pri Mariboru. V sredo, dne 6. marca zvečer je po daljši bolezni spreviden s sv. zakramenti, umrl Jurij Stržina, železniški poduradnik v p. in tukajšnji posestnik. Umrl je bil oče strojne nega stavca v Čirilovi tiskarni g. K. Stržina. Pogreb se je vršil v petek, dne 8. marca popoldne. Svetila pokojniku večna luč! Preostalih naših sožalje!

Hoče. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 17. marca, po večernicah v kaplaniji svoj mesečni shod.

Kamnica pri Mariboru. Naša Kmetška hranilnica in posojilnica ima na cvetno nedeljo, dne 24. marca po rani službi božji v prostorih Vogričeve gostilne svoj letušnji občni zbor. Pridite v obilnem številu!

Gorjia Sv. Kungota. Posebno srečne se čutijo vse občine, kjer je za živinskega nakupovalca obložen slatinski župan Pascolo, ta laski rojak, ki je pa zdaj eden največjih nemških stebrov med Spilfeldom in Mariborom. Slišimo, da je zadnji čas njegove nakupovalna oblast raztegnjena tudi čez St. Jurij ob Pesnici. Ta človek z največjo brezobzirnostjo jemlje po vrsti vse, kar mu pride pod nos, kjer ni posestnik ravno njegov prijatelj ali ga ima on celo za svojega nasprotnika: breje telice in krave, vprežno živino kar vprek, pa se še hvali, češ: kolikor bolj da kdo ugovarja in se brani oddati — ker potrebuje — toliko večje veselje ima z njim, da ga namreč lahko muči in mu nagaaja. On tudi posebno grozi tistim, ki bi se drznili podpisati jugoslovansko deklaracijo. A nihče se ne upa niti pritožiti proti njemu, ker ve, da je nemško in nemškutarsko uradnišvo v Mariboru popolnoma na njegovi strani. Govori pa čisto, da razume on si tudi ohraniti to naklonjenost ne samo s svojim trdnim nemškim značajem, ampak tudi s tem, da dotične gospode pridno zalaga s kmetijskimi pridelki, ki potemtakem pri njem pač menda niso še tako strogo rekvirirani, kakor je on rekviriral pri drugih, kadar je bil zraven. Ali so res taki ljudje vsemogočni ter jim je ljudstvo izročeno na milost in nemilost! Bomo videli!

Sv. Ilj v Slov. goricah. Dne 12. marca se je vršila poroka županove hčerke iz Čeršaka gospde Lenčke Hauc z mornarjem g. Franc Lipša od Sv. Jurija ob Ščavnici. Obilo sreče in blagoslova!

Sv. Peter pri Radgoni. Za našo župnijo bo tridnevna pobožnost, trajajoča od nedelje, 17. marca, do praznika sv. Jožefa, 19. marca. Govore imata prof. dr. Hohnjec in franciskan o. Jeronim Knoblehar iz Maribora.

Krapje pri Ljutomeru. Dne 1. marca je po dolgi in mučni bolezni umrl zvest naš naročnik Franc Lipša, v 62 letu svoje starosti. Rajni je bil oče c. kr. sodnika dr. Fran Lipša v Celju. Bodi mu zemlja lahka!

Ljutomer. Dne 28. februarja smo spremili k večnemu počitku zaslužnega moža, kmeta Boštjana Filipič iz Gornjega Krapja. Celih 25 let je deloval v organizaciji slovenskih gasilcev. Bil je veren in naroden mož Svetila mu večna luč!

Ivanjkovci. Dne 24. februarja se je vršil v svetinjski soli ob prav lepi udeležbi občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. Po obravnavi običajnih točk se je izvolil za dobo 3 let po večini dosedanjí odbor z načelnikom g. Lovro Petovar. Gospod deželni vinarski komisar Anton Puklavac je predaval o sedaj aktualnih kmetijskih vprašanjih ter posebej še o dohodninskem davku. Končno sta bila še kot delegata za 92. glavno skupščino določena gg. Lovro Petovar in Franc Simonič.

Vitan pri Središču. Z velikim navdušenjem so naše žene in dekleta podpisale majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba, neustrašeno so se izrekle za njo tudi skoro vse sosedne občine, samo naši občinski očetje molče. Zakaj to? Če morda naš g. obč. predstojnik ne bi hotel staviti tozadevnega predloga, pa naj kateri odbornik to stori, da občinski odbor naše občine soglašajo s majniško deklaracijo, kakor to tudi odgovarja mišljenju cele občine.

Središče. Na Jožefovo, dne 19. t. m. ima Sv. vojska mesečni shod. Tri leta preteče ravno ta dan, kar je bilo tukaj te prekorsitno društvo ustanovljeno. Vabijo se tem potom vsi člani in drugi. Na vsoporedu so važne točke — Bog hoče, naj deni povsod: »Na boj, na boj slovenski rod!

Središče. Dekliška Zveza ima v nedeljo, dne 17. marca, popoldne po večernicah, svoj mesečni shod. Pridite v obilnem številu!

Sv. Barbara v Haložah. Dne 2. marca je tukaj v Gospodu zaspal Jurij Bratusek, oče č. g. Fr. Bratuseka, župnika v Svetinjah. Svetila pokojniku nebeška luč! Ostalim naše sožalje!

Marenberg. Občni zbor Mladenške in Dekliške Zveze, ki se je vršil dne 3. marca pri Sv. Janežu in ki je bil posvečen spominu velikega mladinojuba dr. Kreka, je bil dobro obiskan. Povodom te slavnosti se je nabavila stenska podoba dr. Kreka, katero krasita dve zastavici, habsburška črnorumenena in jugoslovanska trobojnica; zastavici je blagevolje oskrbela veletrgovina Stermecki v Celju. Ko se je pričelo letno poročilo, se je vršila volitev odbora, ki je postal prejšnji. Po pozdravnih besedah nastopi kot slavnostni govornik g. nadrevizor Vladimir Pušenjak. V vznesenih besedah slika dr. Janeza Evangelista Kreka kot moža, v katerem je bival duh, ki je bil zarišče najlepših misli, volja, ki je bila nezlomljiva v boju za visoke cilje, srce, v katerem ni bilo niti senca samoljubja in sebičnosti, temveč samo ljubezen do Boga, do bližnjega, do naroda. Njegovo izgubo občutimo zlasti obmejni Slovenci. Bil je duhovnik, pesnik, pisatelj, krščanski demokrat in politik. Slovenecem je ustvaril izobraževalno, gospodarsko in politično organizacijo. Toda dasi sebe ni poznal ta kristalno-čisti značaj in dasi je zastavil vse svoje sile za duševno in telesno blaginjo svojega ljudstva — bil vendar v življenju mnogo preziran in mnogo preganjan. Umrl je ubog. Navzočim se priporoča, naj ga ohranijo v hvaležnem spominu in naj posnemajo njegovo požrtvovalno delo za narod. Govor smo navdušeno poslušali. Nastopijo mladenke, Adam Marija deklamira: Zedinjena Slovenija, Kolaja Treznik deklamira: V pepelnici noči. Virtič Justina čita orodje. Dr. Krek in mladinska organizacija. Prečitalo se je lepo pozdravno pismo, ki ga je poslal mladenič Radoslav Fras iz bojišča. Nato se je enoglasno sprejela in odposlala Jugoslovanskemu klubu na Dunaju sliedeča izjava: Mladenška in Dekliška Zveza marenberška, zbrana na Krekovi slavnosti dne 3. sušen 1918, se enoglasno izreka za jugoslovansko izjavo z dne 30. majnika 1917, da se združimo Slovenci, Hrvati in avstrijski Srbi v samostojno državno tvorbo pod žezlom slavne habsburške vladarske hiše, ker vidimo v tem zagotovljen svoj verski, narodni in gospodarski obstoj! — Za Tiskovni dom se je tudi nekaj nabralo. — Slednjič bodi še omenjen mal »teater«, čeravno ni bil na dnevnem sporedu. Nek posestnik iz Spodnje Vižinge, dva kmetška fanta in nekaj ojažne soderge iz trga so hoteli delati nemir in razburjenost. Pa se jim ni posrečilo. Na poziv, zakaj se skrivajo zunaj za vrati, naj nastopijo, ako imajo kaj povedati, pride mož orjaške postave, in modro pove: »Dr. Krek war kein Professor.« (»Dr. Krek ni bil profesor.«) Nato se odstranijo in v svoji onemoglosti si ohladijo jezo s tem, da iztrga slovensko zastavo raz streho in jo poteptajo v blato. Za ta junaški čin, kakor tudi še za marsikaj drugega, bodo prejeli zaslužen plačilo.

Remšnik. Remšničanje! Ali niste vi vsi od prvega do zadnjega rojeni Slovenci? Ali naj Vani zapoveduje par narodnih odpadnikov? Res je, da je med dvanašterimi apostoli bil tudi Judež Izdajalec — pa li veste, da je bilo njegovo plačilo — vrv? Ostanite zvesti Bogu in svojemu narodu, kajti kdor svoj narod zataji, ta je tudi zmožen zatajiti Boga

Št. Ilj pod Turjakom. V nedeljo, dne 17. marca ob 1. uri popoldne priredi dr. Verstovšek shod v prostorih g. Rozmana v Št. Ilju. Reči, o katerih imajo naši vrli poslanci poročati, so tako zanimive in važne, da se shoda v najobilnejšem številu udeležimo. Domačini in sosedje, vsi na shod!

Rečica ob Savinji. Naša posojilnica in kmetijsko društvo imata v nedeljo, dne 17. t. m. po večernicah občni zbor v gostilni g. A. Fürst. Pridite gospodari in gospodinje, da slišite, kako se naši dve gospodarski organizaciji v lanskem letu napredovali!

Konjice. Na praznik sv. Jožefa, dne 19. t. m., se vrši v Konjicah gospodarski in politični shod za konjiški okraj. Poroča g. poslanec Pišek. Shod se vrši ob 3. uri popoldne v Narodnem domu. Na ta shod se vabijo vsi volilci celega konjiškega okraja, da se porazgovorijo s svojim poslancem in zavzamejo stališče glede raznih vprašanj sedanjega časa. Torej na praznik sv. Jožefa vsi na shod!

Žalec. V nedeljo, dne 17. t. m. se vrši v Žalcu ob 3. uri popoldne v obširnih prostorih Hmeljarne veliki manifestacijski shod za ujedinjenje vseh avstro-ogrskih Jugoslovancev v eno državo. Na zborovanju govorita gg. poslanca dr. Korosec in dr. Ravnihar. Savinjeci in Savinjanke in sploh vsi, ki nam bije v prsih navdušeno slovensko srce, pridimo na ta shod in pokažimo cel-

lemu svetu, da naši poslanci niso osamljeni v boju za jugoslovansko deklaracijo, da stojimo vsi Jugoslovanci kot eden mož za njimi pripravljeni z njimi vse žrtvovati in pretrpeti, da vendar enkrat dobimo svojo staro pravdo, da bomo na svoji zemlji svoji gospodje Slovenci, pokažimo 17. t. m. s svojo navzočnostjo na shodu v Žalcu, da nimamo jugoslovanstva samo na jeziku, temveč tudi v srcu!

Braslovče — Dobrovlje. Grob se za grobom vrsti . . . In že zopet je posegla v družino Korkovnik nemila smrt. Ni ji bilo zadosti, da je podrla l. 1916 na ruski fronti sina in lanske leto mater, ampak letos je upihnila luč življenja očetu samemu, vrlemu, krščanskemu, stare dobre navade možu. Marsikateri dijak je potrkal na njegova vrata, ki so ga pozneje že kot duhovniki kaj radi obiskovali. Mož je bil krščanski in prijazen in bil je tudi dober gospodar. Bog naj tolaži zapuščene hčere! Rajnemu naj sveti večna luč!

Celje. Četovodja Zangger, voditelj rekvizicijske komisije, ki je v Poljčanah tako »ljudomilostno nastopal napram kmetjskega prebivalstvu, ni trgovec v Celju in tudi ne kmet, ampak je bil svoj čas kletar zaloge puntigamskega piva v Celju. Rojen pa je Zangger v Vojniku in zna precej dobro slovensko.

Na bojiščih.

Angleška in ameriška poročila naglašajo, da pripravljajo Avstrijci veliko ofenzivo proti Italiji in sicer iz gorovja v ravnino. V ozemlju Lagarinske, Adiske in Luganske doline ima baje avstrijsko armadno vodstvo zbranih veliko množino čet in artilerije. Vodstvo 11 armade, ki stoji na tej fronti je baje prevzel general Köves. Vrhovni poveljnik južnotirolske armade je maršal Conrad. — Kljub temu, da je sklenjen z Rusijo mir, vendar prodirajo nemške čete vedno dalje v južno Rusijo. Zasedli še hočejo južnorusko mesto in pristanišče ob Črnem morju, Odeso. Dne 12. t. m. so se nahajali Nemci le še 9 milj pred Odeso. — Na zahodni fronti so se razvili tudi artilerijski boji. — V Palestini prodirajo Angleži severno od Jeruzalema vedno dalje. Turškim četam baje primanjkuje živeža in streliva.

Napad na Neapolj.

Nemške zračne mornariške zračne ladje so v noči od 10. na 11. marca napadle južno-italijansko mesto Neapolj in bližnjo tovarno za železnino Bagnoli z bombami.

Listneca uradništva.

Sv. Urban pri Ptujju. Naznanite moji dotičnega častnika Jugoslovanskemu klubu na Dunaju. — V. Pinguš in tovariši: Hvala lepa za pozdrave: Veseli nas Vaša navdušenost za Jugoslavijo. Le vstrajajte! — M. S. Frankolovo: Dobro, le obrnite se na dotičnega gospoda. — J. U. Koprivnica: Obrnite se na Vašega poslanca. Opišite mu natanko ves slučaj. — Sv. Marko na Ptujju: Podpiše lahko zberete na navadno polopapirja. Nadpis pa napravite: Podpisani se izjavljamo za jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917. — Marija Reka: Cene res določa prevzemna komisija in ne kupec. — F. F. Stari trg pri Slov. Gradu: Pojdite k občinskemu uradu, tam imajo posebne tiskovine za pogrešane. — Sv. Anton v Slov. gor.: Če župana ne marate podpisati, pa naj podpišejo ostali odborniki brez župana. Kdor noče iti z nami, pa naj ostane pri tujcih. — Smarje pri Sevnici: Članka ne smemo priobčiti. — Sv. Jernej pri Ločah: Tozljivo. — Teharje: O cerkvenem petju v posameznih župnijskih cerkvah ne prinašamo ne hvale in ne grde. — Slov. Bistrica: Pravimate, da ste tako odločni, a dopis je tožljiv. Glede železniskega blaginika pa še bomo o priliki porabili. — Sv. Benedikt v Slov. gor.: Pisano s svinčnikom, roma v koš! — Št. Ilj v Slov. gor.: Poročilo o davici, delitvi kart in moke pride v Stražo. Pozdravljeni! — Gornje Krapje: Preobširno. Smo z dopisi tako založeni, da je nemogoče sedaj objaviti tako obširen spis. Pozdrave! — Mnogim dopisnikom: Ponovno prosimo, kratkih poročil, ker dolgih dopisov ne moremo spraviti v list. Vselej pomanjkanja prostora, je tokrat izostalo večje število dopisov. — Hardek: Zenitnih ponudb ne sprejemamo. — Stari trg: Vaš inserat (izjava) nam je nerazumljiv. Pošljite boljše besedilo z imeni